

Érettségi szóbeli tételek irodalomból – 2019/2020.

középszint

12. c

I. témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

1. tétel: **Politikai és költészeti forradalmiság a Nemzeti daltól az Apostolig Petőfi Sándor munkásságában**

2. tétel: **Arany János nagyepikájának változatai**

3. tétel: **A magyarsághoz és a magyar tájhoz való személyes, illetve költői viszonyulás Ady Endre verseiben**

4. tétel: **Babits költészetének és költői magatartásának alakulása a 30-as években**

5. tétel: **Lélekrajz és társadalmi kérdések Kosztolányi Dezső regényeiben**

6. tétel: **József Attila nagy gondolati verseinek alapmotívumai**

II. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

7. tétel: **A szentimentalizmus és a rokokó jegyei Csokonai Vitéz Mihály költészetében**

8. tétel: **Jellemek és szerkezet Mikszáth Kálmán Tót atyafiak és A jó palócok című köteteiben**

9. tétel: **Parasztábrázolás Móricz Zsigmond epikus műveiben**

10. tétel: **A humor, a komikum forrásai Karinthy Frigyes műveiben**

11. tétel: **Vigaszkeresés és halálsejtelem Radnóti Miklós műveiben**

12. tétel: **Európai sorskérdések Kertész Imre Sorstalanság című regényében**

III. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

13. tétel: **Egy mai magyar dráma elemzése, értelmezése (pl. Spiró György, Egressy Gábor stb.)**

IV. témakör: Művek a világirodalomból

14. tétel: **Az avantgárd hatása a drámairodalomra, Bertolt Brecht drámái**

15. tétel: **Az orosz realizmus valóságábrázolása néhány epikus mű értelmezésével**

16. tétel: **Az elidegenedés problémája Franz Kafka műveiben**

V. témakör: Színház és dráma

17. tétel: **Shakespeare Rómeó és Júlia vagy Hamlet című drámája**

18. tétel: **Madách Imre: Az ember tragédiája**

VI. témakör: Az irodalom határterületei

19. tétel: **Egy detektívregény, tudományos-fantasztikus regény vagy fantáziaregény hatáskeltő mechanizmusainak bemutatása**

VII. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

20. **Múzeum, színház - városunk színháza**

Magyar nyelvi tételsor – szóbeli

I. Témakör: Kommunikáció

1. Tétel: A nyelv mint kommunikáció

A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, illetve ezek összefüggései a kifejezőmódban

2. Tétel: Nyelvi és vizuális kommunikáció

Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei

3. Tétel: Személyközi kommunikáció

Kommunikációs zavar, manipuláció, elvárás, megfelelés

II. Témakör: A magyar nyelv története

4. Tétel: A magyar nyelv rokonsága

A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása

5. Tétel: A magyar nyelv szókészletének alakulása

A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszavak, idegen szavak

6. Tétel: Nyelvtörténeti korszakok

A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

III. Témakör: Ember és nyelvhasználat

7. Tétel: A jel, a jelrendszer

A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben

8. Tétel: Nyelvváltozatok

Csoportnyelvek, szaknyelvek, rétegnyelvek, hobbinyelvek. A szleng és az argó.

9. Tétel: Nyelv és társadalom

Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre (pl. szövegszerkesztés számítógéppel, kommunikáció az interneten, elektronikus levelezés)

IV. Témakör: Nyelvi szintek

10. Tétel: Hangtan

A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése

11. Tétel: Alaktan és szótan

Az alapszófajok, viszonyszók és mondatszók

12. Tétel: Mondattan

A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

V. Témakör: A szöveg

13. Tétel: A szöveg szerkezete és jelentése

A szövegkohézió és a cím

14. Tétel: A szövegtípusok

A továbbtanuláshoz illetve a munka világában szükséges szövegtípusok

15. Tétel: A szöveg szóban és írásban

Szövegek alkotása a tájékoztató, érvelő, meggyőző, vitázó közlésformák néhány egyszerűbb műfajában

VI. Témakör: A retorika alapjai

16. Tétel: A nyilvános beszéd

A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete

17. Tétel: Érvelés, megvitás, vita

A hatásos előadásmód eszközei

VII. Témakör: Stílus és jelentés

18. Tétel: A szójelentés

Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú, ellentétes jelentésű szópárok

19. Tétel: Stílusesszközök

Egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben (hasonlat, metafora, metonímia)

20. Tétel: Stílusréteg, stílusváltozat

A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználata